

Verband der deutschen sozial-kulturellen Gesellschaften in Polen
Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce

ul. Słowackiego 10, 45-364 Opole
tel./fax: 774538507, e-mail: biuro@vdg.pl, www.vdg.pl

Opole, dnia 29.08.2024 r.
L.dz. 791/VIII/24

**Dyrektorki i Dyrektorzy
szkół z nauczaniem języka niemieckiego
jako języka mniejszości**

Szanowni Państwo,

rozpoczynający się 2 września rok szkolny 2024/2025 będzie po dwóch latach dyskryminacji ok. 60 tys. dzieci uczęszczających na zajęcia z języka mniejszości niemieckiej pierwszym rokiem, w którym tym dzieciom będą z powrotem przysługiwać te same prawa, które przysługują dzieciom uczącym się języków innych mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce.

Cieszymy się, że Pani Minister Edukacji dzięki jednej ze swoich pierwszych decyzji już na początku tego roku kalendarzowego przywróciła stan prawny, zgodnie z którym dzieci mniejszości niemieckiej będą miały z powrotem dostęp do min. 3 godzin języka mniejszości tygodniowo. Jednocześnie mamy świadomość, że w ślad za tą zmianą nie znikną wszystkie problemy, które wskutek dyskryminujących rozwiązań prawnych zaistniały w szkołach. Nie zniknie bowiem problem braku nauczycieli języka niemieckiego, o którym słyszymy z wielu gmin. Nie zniknie też problem „prestżu” języka, który przez ostatnie lata był dzieciom, ale i dorosłym, wskazywany jako mniej ważny, jako mało istotny. Nie zniknie również problem nauczania języka niemieckiego w klasach 7 i 8 szkoły podstawowej, który wynika z faktu, że wskutek negatywnej interpretacji przepisów zakazano łączenia nauczania języka niemieckiego jako języka obcego z językiem niemieckim jako językiem mniejszości.

Pragnę w tym miejscu podziękować wszystkim Wójtom, Burmistrzom, Prezydentom miast i przede wszystkim Dyrektorom szkół, którzy przez ostatnie dwa lata podejmowali różnego rodzaju działania mające na celu zwiększenie ilości godzin języka niemieckiego w szkołach i dbali o to, aby nauczyciele języka niemieckiego nie stracili pracy. Zapewniam również, że jesteśmy w dialogu z Ministerstwem Edukacji Narodowej odnośnie poszukiwania rozwiązań dotyczących nauczania w klasach 7 i 8 szkoły podstawowej, jak i nauczania języka niemieckiego jako języka mniejszości w ogóle. W dobie globalizacji wzrasta znaczenie znajomości języków. Znajomość języka angielskiego coraz częściej uchodzi za oczywistą kompetencję językową, ale dopiero znajomość kolejnego języka traktowana jest jako faktyczna przewaga na rynku pracy, czy też powoduje, że dany region, w którym mieszkają osoby dwujęzyczne, jest traktowany jako atrakcyjniejszy gospodarczo.

Naturalnym atutem w przypadku regionów zamieszkiwanych przez mniejszości narodowe i etniczne jest ich różnorodność językowa i kulturowa. Widzimy jednak, że po okresie PRL, w którym przerwano językowy przekaz domowy i zakazano w wielu regionach nauczania języka niemieckiego w szkołach, w ostatnich latach doszło jeszcze negatywne nastawienie rządzących do języka, a w ślad za tym spadek jego prestiżu i znaczenia. To wszystko powoduje, że ten regionalny atut, jakim z pewnością jest znajomość języka i kultury niemieckiej, jest dzisiaj mocno zagrożony.

Dziękuję za Państwa zaangażowanie na rzecz języka niemieckiego i w dalszym ciągu gorąco zachęcam do zapoznania się z ofertą pozaszkolną organizacji Mniejszości Niemieckiej, którą znajdują Państwo m.in. na platformie edukacyjnej Mniejszości Niemieckiej: www.supereule.pl. To właśnie na tej platformie znajdziecie Państwo bogatą ofertę zajęć, warsztatów, konkursów i szkoleń dla wszystkich grup wiekowych, a także zapisy polskiego i europejskiego prawodawstwa wraz z komentarzami dotyczącymi organizacji szkolnictwa mniejszościowego oraz informacje o aktualnych problemach i zagadnieniach związanych z edukacją.

Życzę Państwu w nowym roku szkolnym wiele satysfakcji, sukcesów własnych oraz uczniów. Przede wszystkim zaś życzę Państwu spokoju, który jest tak istotny w edukacji, a którego tak bardzo w oświacie ostatnich lat w związku z nieustającymi zmianami i reformami brakowało.

Z wyrazami szacunku

Rafał Bartek

Przewodniczący Związku